

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820201045
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8820201045.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobcu: U. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX C., právne zastúpenému: JUDr. Andrej Cifra, advokát, ul. J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, proti žalovanému: Home Credit Slovakia a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, právne zastúpenému: Advokátska kancelária Goliašová Gabriela s.r.o., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, o zaplatenie 90 eur s prísl., o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, a o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia a náhradu trov konania, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 7Csp/47/2020-155 zo dňa 23.10.2020, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o finančnom zadostučinení a súvisiaci výrok o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol:
I. Súd konanie o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 90,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 90,- eur od 24.04.2020 do zaplatenia z a s t a v u j e.

II. Súd určuje, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.10.2012 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, j e b e z ú r o č n ý a b e z p o p l a t k o v.

III. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi titulom finančného zadostučinenia sumu vo výške 1.064,20 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalovaný j e p o v i n n ý nahradíť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške tejto náhrady súd rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. V odôvodnení uviedol, že pôvodne podanou žalobou sa žalobca domáhal určenia zmluvy o úvere za bezúročnú a za bezpoplatkovú z dôvodu úrokovej sadzby, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, úžerná a teda neplatná, ďalej z dôvodu nesprávne uvedenej hodnoty RPMN a nesprávne uvedenej celkovej čiastky úveru. Keďže však časť tohto bezdôvodného obohatenia mi mohla byť namietaná premlčaním, uplatnil si žalobca iba nepremľčané bezdôvodné obohatenie vo výške 90 eur a sumu 1064,20 eur ako primerané finančné zadostučinenie za porušenie povinností žalovaným.

Žalovaný čiastočne nárok uznal čo do výšky vrátenia bezdôvodného obohatenia vo výške 90 eur s príslušenstvom ako to požadoval žalobca, túto sumu uhradil po podaní žaloby. Preto pre späťvzatie žaloby v tejto časti súd konanie zastavil.

Súd prvej inštancie považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. Dohoda o výške úrokov je preto absolútne neplatná a úver považoval za bezúročný.

Dôsledkom nesprávneho uvedenia RPMN, v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia zmluvy prvoinštančný súd rozhodol, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov.

Súd prvej inštancie rozhodol o priznaní finančného zadostučinenia v sume 1064,20 eur. Žalobca sa úspešne domáhal vyslovenia porušenia práva spotrebiteľa a preto uplatnenie primeraného finančného zadostučinenia bolo dôvodné. Pri určení výšky tohto primeraného finančného zadostučinenia súd vychádzal zo skutkových okolností. Súd zistil, že žalobca sa úspešne domáhal vyslovenia porušenia povinností žalovaným v konaní, kde bol zastúpený právnym zástupcom. Uvedené konanie žalobca inicioval na podnet svojej manželky. Pre obavu o zabezpečenie jeho rodiny, keď má tri maloleté deti, začal opäť navštevovať psychiatrickú ambulanciu pre svoju skoršiu diagnózu, ktorá spôsobuje, že je citlivejší na niektoré situácie a podnety. Žalobca si ako primerané finančné zadostučinenie uplatnil iba sumu skutočnej škody, nad rámec škody si neuplatnil žiadnu finančnú náhradu a preto súd jeho nároku vyhovel

O trovách konania rozhodol podľa § 251, § 256 ods. 1, § 255 ods. , § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. V zákonom stanovenej lehote podal proti výroku o priznaní primeraného finančného zadostučinenia odvolanie žalovaný. Namietal, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietal, že inštitút primeraného finančného zadostučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. V konaní je nevyhnutným skúmať aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku. Žalobca doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázal, v čom pociťoval porušenie svojich práv, aké to malo pre neho dôsledky, v čom vidí odôvodnenosť požadovanej výšky primeraného finančného zadostučinenia v hodnote 1064,20 eur. Žalovaný vyplatenie žalovanej sumy vo výške 1060,24 eur považuje za nedôvodné, nepreukázané a v rozpore s cieľom normy, ktorú zákonodarca primeraným finančným zadostučinením sledoval. Namietal, že v čase priznania primeraného finančného zadostučinenia nebolo právoplatne rozhodnuté o porušení práv spotrebiteľa.

Žalovaný žiadal aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, prípadne aby rozhodnutie zmenil a priznal žalovanému náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

4. Žalobca sa k odvolaniu písomne vyjadril. Považuje výšku primeraného finančného zadostučinenia za primeranú. Výška nemajetkovej ujmy v prípadoch § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa môže zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila. Ak má mať primerané finančné zadostučinenie satisfakčný účinok pre spotrebiteľa a zároveň výchovný a odstrašujúci účinok pre dodávateľa, tak primerané finančné zadostučinenie sa môže rovnať majetkovej ujme, ktorá spotrebiteľovi hrozila alebo mu, ako je to v prejednávanej veci do skutočného vydania bezdôvodného obohatenia dodávateľom, bola aj spôsobená. Pri posudzovaní primeraného finančného zadostučinenia treba brať podľa žalobcu do úvahy aj nasledovné kritéria: spôsobená materiálna ujma; hrozba ďalšej materiálnej ujmy; trvanie materiálnej ujmy, k dobrovoľnému splneniu celého nároku žalovaným dodávateľom nedošlo; psychicky náročná situácia pre žalobcu, ktorý je psychiatrickým pacientom.

Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu potvrdil ako vecne správny a tiež priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contratio a dospel k záveru, že rozhodnutie je potrebné v napadnutom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky implikované aj v čl. 46 ods. 1 ústavy. Odôvodnenie rozhodnutia je tou časťou, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Zákon stanovuje zákonné požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku (§ 220 ods. 2 CSP) tak, aby z neho bola zrejmá jeho opodstatnenosť, zákonnosť, spravodlivosť. Dostatočné odôvodnenie je nevyhnutné aj z pohľadu práva neúspešnej strany namietat konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní

opravných prostriedkov. Je nevyhnutné, aby text odôvodnenia nebol len popisný a formálny, ale aby, naopak, obsahoval jasné a logické argumenty, ktoré sú konzistentné a navzájom si neodporujú.

7. Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom, ako aj odôvodnením napadnutého rozhodnutia a uplatnenými odvolacími námietkami, odvolací súd zistil, že napadnutý rozsudok nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP.

Prvoinštančný súd neskúmal splnenie podmienok podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa.

V čase rozhodovania o primeranom finančnom zadosťučinení spotrebiteľ preukázateľne sa ešte úspešne nedomohol rozhodnutia súdu o porušení práv a povinností zo strany žalovaného v zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX. Tieto výroky súdneho rozhodnutia neboli ešte právoplatné, a preto nebola splnená prvá zákonná podmienka priznania finančného zadosťučinenia. V tom čase súd nemal objektívne rozhodnuté, že úver je bezúročný a bez poplatkov, že na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu.

8. Z obsahu odôvodnenia priznanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia však nie je zrejmé, z akých dôkazov a zistených skutkových okolností súd prvej inštancie vychádzal pri posudzovaní rozsahu priznaného nároku žalobcu. Z obsahu odôvodnenia nevyplýva, akými právnymi úvahami sa súd riadil, keď žalobe vyhovel práve čo do sumy 1064,20 eur. Súd prvej inštancie síce uviedol, že vychádzal zo skutkových okolností v danom prípade, že žalobca sa úspešne domáhal vyslovenia porušenia povinností žalovaným v konaní, uvedené konanie žalobca inicioval na podnet svojej manželky. Žalobca pre omeškanie so splátkami úveru bol obťažovaný úkonmi žalovaným - výzvami, ktoré doložil do spisu, ako uviedol aj telefonicky, bol vystrašovaný tým, že jeho dlh bude ešte narastať. Pre obavu o zabezpečenie pre jeho rodinu, keď má tri maloleté deti, začal opäť navštevovať psychiatrickú ambulanciu pre svoju skoršiu diagnózu, ktorá spôsobuje, že je citlivejší na niektoré situácie a podnety. Súd nijako bližšie nešpecifikoval a nekonkretizoval skutočnosti, na základe ktorých dospel k záveru, že žalobca má nárok na sumu v rozsahu 1064,20 eur, ani intenzitu zásahu do práva žalobcu, ktorú pre určenie rozsahu jeho nároku na primerané finančné zadosťučinenie považoval za rozhodnú.

9. Z hľadiska výšky priznávaného primeraného finančného zadosťučinenia v prvom rade žalobca musí tvrdiť a označiť dôkazy na individualizáciu nároku. Pre určenie výšky nároku musí objektívne, vzhľadom na povahu, intenzitu, trvanie a rozsah pôsobenia nepriaznivého následku preukázať, ako ho pociťoval a prežíval. Následne prvoinštančný súd pri stanovovaní výšky priznaného primeraného finančného zadosťučinenia odôvodní priznanú výšku presvedčivo, lebo výška primeraného finančného zadosťučinenia podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa spočíva na voľnej úvahe súdu, ktorá nemôže byť svojvoľná. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktno držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. ktorá mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie, resp. na kompenzáciu majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tejto forme úvahy preto nezodpovedá priznaná suma 1064,20 eura.

10. Keďže rozsudok je nepreskúmateľný, odvolací súd ho vrátane výroku o trovách konania postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

11. V ďalšom konaní preto bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne sa zaoberať základom a výškou uplatneného primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť tak, aby zodpovedalo požiadavkám vyjadreným v ust. § 220 ods. 2 CSP.

12. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej (§ 396 ods. 3 v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP).

13. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.